

RUDOLF SERKIN

mirjana paladin

Serkin možda ne uživa popularnost jednog Rubinsteina, Horowitza ili Richtera. No njegova strogost, beskompromisnost i snažna ekspresija kojoj je katkada podređena i ljepota zvuka, privući će samo odabrane ljubitelja glazbe, koji od nje ne traži samo uživanje u ljepoti već dublje promišljanje djela i njegovu istinu.

Apsolutno uvažavanje teksta, njegova čitljivost i jasnoća izvedbe bile su za Serkina polazne točke pristupa bilo kojem djelu. Uvije je bio u potrazi za originalnim rukopisima, zalagao se za realizaciju kritičkih izdanja. No bila je to samo prva stepenica u njegovom traženju istine u svakoj skladbi, do koje je dolazio predanim radom i dubokim uvjerenjem da interpret nije važan, važno je samo djelo. Tim svojim stavom Serkin se priklonio "modernoj školi" interpretacije, na tragu Toscaninija, suprotnoj subjektivnoj "romantičnoj", čiji je simbol bio Fürtwangler. Zbog toga se nakon njihove prve suradnje 1922. godine kad su sa velikim uspjehom izveli Regerov koncert, ona nije ni nastavila. Nesporazum je izbio zbog neslaganja u odabiru tempa kod jednog Bachovog koncerta. Jer strogo poštivanje tempa i ritma bilo je osnovica Serkinove umjetnosti. Kod pojedinih opusa nekih skladatelja, primjerice Chopina, dopuštao si je neznatne izmjene, ali je smatrao da je to posve nedopustivo kod Beethovena, posebice nekih sonata, kao što su "Waldstein" ili "Appassionata". Po njemu je muzička logika imala prednost pred tradicijom: tražio je, primjerice, da mimo običaju treba reprizirati prvi

stavak "Patetične" od samoga početka. Čuvao se (iz)praznog virtuoziteta ili pretjeranog lirizma, koji bi bio sam sebi svrhom. Zato je polagani stavak "Appassionata" započinjao bez nijansi kako se zbog dekorativnosti ne bi izgubila koherentnost glazbe i osjećaja.

Odabrana diskografija Rudolfa Serkina:

L. Beethoven: 1, 6, 8, 11 - 14, 16, 21, 23, 24, 26, 28 - 32 glasovirske sonate	Sony SM5K 87993 (5 CD)
L. Beethoven: Moonlight, Pathétique & Appassionata	Sony MYK 37219
L. Beethoven: Diabelli-Variations	Sony MPK 44837
L. Beethoven: Sonate za violončelo, P. Casals	Sony 58985
J. Brahms: Prvi glasovirski koncert, CO, Szell	Sony SBK 48 166
J. Brahms: Komorna glazba, Busch Quartet	EMI 64702
W. A. Mozart: 19. & 20. glasovirski koncerti, CSO, Szell	Sony 93074
F. Schubert: "Forellenquintett", Serkin, Laredo...	Sony 46252
Schubert & Schumann s Budapeštanskim kvartetom	Sony 512872
The Incomparable Rudolf Serkin	DG 474 328-2 (2 CD)
The First Recordings	EMI 7 54374 2
Last recordings (1989)	Sony SK 45818